10de Jaargang — Curacao den 14n. Januari 1893 — N° 472

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,25.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels fl 0,50. voor elken regel meer fl. 0,07½.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN VAN PIETERMAAI, N° 129.

UITSLUITEND AGENT VOOR EUROPA:
P. JOLY & J. MARTIN,
66, RUE LAFAYETTE, PARIS.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres luna, pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,25.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl 0,50, cada regel mas fl. 0,07½.

CONTRASTEN

—o—

Sterker en pijnlijker tegenstellingen als de gebeurtenissen in Frankrijk in de jongste dagen, heeft onze eeuw nog weinig aanschouwd.

Terwijl de regeering de religieuzen uit de hospitalen, weeshuizen en oude-mannenhuizen, waar zij zulke belangrijke diensten bewezen hebben, verdrijft, houdt de oud-minister Ollivier, lid der Fransche Academie, voor dit geleerd genootschap eene lofrede op diezelfde religieuzen. Hij zwaait hun den uitbundigsten lof toe in eene sierlijke redevoering, waardoor hij zijne uitgelezen toehoorders meer dan een uur boeide. „Zij, de religieuzen, hebben zich aan het heil der menschheid gewijd. Deze onversaagde redders zoeken de gevaren op. Bij den eersten noodkreet van den ongelukkige staan zij gereed, om te helpen. Het leven heeft voor hen geene waarde, dan om dat van anderen te redden. Zij hebben afstand gedaan van hun eigen ik. Ofschoon de dienenden van anderen, zijn zij veeleer hunne vrienden dan hunne dienaars, en verlaten het huis niet als de armoede binnen treedt. Zij blijven er zonder loon. Zij lokken de behoeftigen en noodlijdenden, wier metgezellen zij worden, door hunne liefderijkheid, door hetgeen zij op hun karig onderhoud wisten te bezuinigen. Deze zonen en dochters hebben hunne toewijding zoo ver gedreven, dat men ze eene slacht-offerande zou kunnen noemen. De vervulling van hunne taak, ten dienste van de lijdende menschheid, is als het ware voor hen eene passie geworden. Deze ijveraars en ijveraarsters voor het broederlijk medelijden hebben zich onder alle mooglijke vormen aan het heil der ellendigen gewijd. Onvermoeid zijn ze, om de verlatenen te helpen en te troosten, de wankelmoedigen op te beuren, den radeloozen moed in te spreken, de verdwaalden op het rechte spoor te brengen, de diep gevallenen weder op te richten, de misdadigers tot de deugd te doen wederkeeren. Zij bezitten het middel, om alle wonden te verzachten en te heelen. Zij trotseeren besmettelijke ziekten en de gevaren des oorlogs. Zij dienen der zwakke jeugd en den afgeleefden grijsaard tot steun en staf. En dat alles zonder eigenbelang, zonder gevoel van ijdelheid, enkel bezield door de heilige aandrift, om wel te doen, of de hoop in de woning der ellende en der armoede des te zekerder God aan te treffen."

Hiertegenover staat het zoeken van eigenbelang in zijn afzichtelijkst gedaante. Als een waar Damocles zwaard hangen de vreeselijkste onthullingen boven Frankrijk, dreigende in de eerste plaats den man te treffen, waarop het land terecht fier mocht wezen, den man, die door Gambetta *le Grand Français* werd genoemd, den man, die met de hoogste onderscheidingen werd begiftigd, den schepper van het Suez-kanaal: Ferdinand de Lesseps. En met dezen man wordt een gansche schaar andere personen van naam en aanzien beschuldigd: ministers, afgevaardigden, journalisten. De onthullingen der jongste dagen toonen ons een gansche wereld van schacheraars, van „tripoteurs", van gewetenlooze speculanten, die het publiek op een dwaalspoor hebben gebracht, om hun eigen zakken te kunnen vullen. Men verzekert, naar inlichtingen uit de beste bron, dat niet minder dan tweehonderd vijftig afgevaardigden en senatoren „pots-de-vin" hebben ontvangen van de Panama-Maatschappij, opdat zij in het Parlement hun stem zouden uitbrengen ten gunste der voor die Maatschappij noodige autorisaties. En met de pers moet het nog erger gesteld wezen. Van de ruim tachtig dagbladen, die te Parijs verschijnen, zouden slechts twee of drie vreemd zijn gebleven aan deze reusachtige speculatie. Van al de overige wordt gezegd, dat zij betaald zijn geworden, om in hunne kolommen de onderneming aan te prijzen. Bovendien moeten talrijke ingenieurs, ondernemers en leveranciers van de maatschappij zijn gecompromitteerd. Kortom, deze gansche zaak zou niet anders zijn geweest dan een oplichterij in het groot, waarbij de gelden der aandeelhouders voor een groot gedeelte werden besteed, om de fortuinen van machthebbende en invloedrijke personen te vergrooten.

De Panama-maatschappij werd den 3 Maart 1881 definitief geconstitueerd met een (nominaal) kapitaal van 300 millioen frs. en verdeeld in 600.000 aandeelen van 500 fr. Verschillende leeningen werden daarna nog gesloten, waarvoor de Kamers hare toestemming gaven. In 1888 werd de laatste leening, groot 720 millioen frs. uitgeschreven, maar slechts 305 millioen verkregen. Daardoor steeg het uitgegeven bedrag tot 1400 millioen fr. In de maand December van hetzelfde jaar kon de maatschappij zich niet meer staande houden en zij deed daarom een nieuw beroep op het Parlement, teneinde haar gedurende drie maanden te ontheffen van hare verplichtingen jegens de schuldeischers. Een voorstel in dien geest werd door den toenmaligen minister van Financiën bij de Kamer ingediend, maar verworpen, waarop de liquidatie der maatschappij een aanvang nam. De justitie werd in de zaak gemengd, en het denkbeeld van een vervolging tegen de vertegenwoordigers der maatschappij wordt dan nu ook niet voor het eerst geopperd.

Aan Frankrijk vooral heeft de zaak van het beruchte Panama-kanaal ontzaglijke schatten gekost. Honderdduizenden Franschen, vooral kleine renteniers, kleine burgers, die een sommetje hadden overgelegd, vertrouwden hun geld aan de onderneming toe en de naam van de Lesseps oefende daarbij een buitengewone aantrekkingskracht uit. Dat een man met zulk een roemvol verleden aan het hoofd der maatschappij stond, was voor al die lieden een waarborg, dat de zaken een goeden loop zouden nemen en het geld niet veiliger en voordeeliger kon worden belegd. De Lesseps, die door den aanleg van het Suez-kanaal der gansche wereld zulk een onschatbaren dienst bewees *le grand Français*, met het lidmaatschap der Academie en het grootkruis van het Legioen van Eer begiftigd, was de aangewezen persoon, om het nieuwe reuzenwerk van Panama te voltooien..

Men begrijpt, hoe groot de teleurstelling thans is. Toch schijnt de directe aanleiding tot de vervolging van graaf Ferdinand de Lesseps en eenige andere vertegenwoordigers der maatschappij van politieken aard te zijn. Volgens sommigen beweringen is 87-jarige Lesseps ook minder schuldig, dan men voorgeeft, en moet de vervolging, tegen hem ingesteld, slechts dienen om zekere politieke oogmerken te dienen en voldoening te geven aan persoonlijke rancunes.

Wat ervan zij, het geheel werpt een treurig licht op de hedendaagsche toestanden en zeden in Frankrijk. Terecht mocht graaf de Mun de vorige week in de Kamer klagen over de teugellooze speculaties, waarbij niets wordt ontzien en aan de zucht naar goud de vrije teugel wordt gelaten. De financieele *krachs* volgen elkander met schrikbarende snelheid op en zoover is het gekomen, dat men geneigd is zelfs de meest pathetische verzekeringen van onschuld en oprechtheid in twijfel te trekken en de goede trouw te verdenken van lieden, die men boven alle zwakheid en laagheid ver verheven achtte.

Begrafenis-plechtigheid van kardinaal Lavigerie.

St-Eugène, 4 Dec. '92.

Nog geheel onder den indruk van het zware verlies, dat de aartsdiocesen van Algiers en Carthago en het Missiewerk van Afrika door het overlijden van den alom vereerden en diep betreurden kardinaal Lavigerie geleden hebben, en tevens van de allerluisterrijkste plechtigheden zijner begrafenis, wensch ik voor mijn katholieke landgenooten, wier warme belangstelling in de grootsche ondernemingen van den Apostel van Afrika zoo herhaaldelijk gebleken is, de laatste oogenblikken van onzen beminden Vader en de kerkelijke en wereldlijke eer, aan zijn stoffelijk overschot bewezen, eenigszins uitvoerig te beschrijven.

Op Donderdag 24 Nov. — nadat Mgr de vorige dagen vroolijk en opgeruimd zijn bezigheden had verricht en juist op den vorigen dag nog veel gewichtige zaken had behandeld, zoodat hij eenigszins vermoeid te bed was gegaan — werd hij door een nieuwen, hevigen aanval zijner kwaal plotseling den dood nabij gebracht. Den geheelen dag lag hij zonder beweging, zonder ook maar een teeken te kunnen geven, half lam ter neer. Mocht men zich aanvankelijk nog vleien met de gedachte, dat ook deze nieuwe aanval van voorbijgaanden aard zou wezen, tegen 10 uur des avonds bleef geen hoop op herstel meer over, doch de kardinaal was bij volle kennis en kon bij het ontvangen van het H. Sacrament des Oliesels den priester, die het hem toediende, nauwkeurig volgen en zelf telkens de kruisteekens medemaken. Alle autoriteiten waren tegenwoordig: Mgr Dusserre, coadjutor met recht van opvolging van den zetel van Algiers, Mgr Livinhac, generaal-overste der Missie, enz. Om kwart over twaalven in den nacht van Donderdag op Vrijdag naderde het einde. Alle aanwezigen kusten voor het laatst de hand, die hen zoo dikwerf vaderlijk gezegend had. De doodsstrijd nam snel toe, en om halféén ontsliep de groote kardinaal, om het loon voor zijn tallooze werken te gaan ontvangen.

Nadat Zaterdag het lijk gebalsemd was, werd het Zondag in de groote receptiezaal te praal gelegd en Maandag onder leiding van Mgr Dusserre plechtig overgebracht naar de St. Jozefskapel, tegenover de basiliek van Notre-Dame d' Afrique, waar Dinsdag 29 Nov. door Mgr Combes, bisschop van Constantine, een pontificale Mis werd opgedragen, nadat het lijk in een indrukwekkenden stoet onder leiding van Mgr. Livinhac uit de kapel daarheen was overgebracht en het officie der dooden had plaats gehad.

Des avonds van dienzelfden dag geschiedde de overbrenging van het stoffelijk overschot des geliefden herders naar Algiers, waar het drie dagen op een praalbed aan de vereering der geloovigen bleef uitgesteld. Ik zeg „der geloovigen", maar mag ook de ongeloovigen niet vergeten, die in grooten getale kwamen, om eerbiedig den ring te kussen. Men zag Turken, Arabieren, Kabylen, Negers en zelfs Joden de kathedraal binnentreden, om een laatsten blik te werpen op den grooten *Marabout*, den grooten man.

Van vier uur 's morgens af stroomde een ontelbare menigte zonder eenig oponthoud en in de beste orde toe, om een laatste maal hun geliefden herder te vereeren. Men liet beeldjes, prentjes en rozenkransen aanraken. Nooit zag men zulk een belangstelling en geestdrift, en dat gedurende drie volle dagen, Woensdag, Donderdag en Vrijdag.

Evenwel, den volgenden dag zou men een grootere manifestatie aanschouwen: geen plechtige begrafenis, doch een waren, welverdienden triomftocht.

De gouverneur van Algerië had aangevraagd militairen luister volgens den rang van maarschalk, wat door het fransche Gouvernement onmiddellijk werd toegestaan.

Alle soldaten moesten Zaterdag morgen om 5 uur op de been zijn en in volle tenue. Zij werden in 't gelid gerangschikt aan weerszijden der straten, waarlangs de stoet zou passeeren: een afstand van circa drie kwart uur. Ik weet niet hoeveel duizenden er noodig waren om die ruimte te vullen. Voet-en paardenvolk, alsmede marine waren tegenwoordig.

Zaterdag om 8 uur plechtige lijkmis in de kathedraal van Algiers, weder opgedragen door Mgr Combes. Er waren zeven bisschoppen tegenwoordig, de geestelijkheid van het diocees, de gouverneur, generaal, admiraal, consuls, gezanten, deputaties van magistrateuren, rechtbank, onderwijs enz., Congregaties en Broederschappen, enz. enz.

Na de H. Mis een hartelijk woord van Mgr. Combes. Daarna vijf absoutes door vijf bisschoppen, terwijl

inmiddels buiten de kerk de stoet georganiseerd werd. Ziehier de orde:
Voorop muziek van St. Eugène. Daarna de parochiën van stad en voorsteden. Voor *elke* parochie een *suisse*, 2 acolyten met kruis in 't midden, 40 meisjes, door de Zusters gevolgd, 40 jongens, door Broeders gevolgd, de koorknapen, sub-diaken diaken en pastoors.
Vervolgens de arabische christenen, den Attafs en daarna de delegatiën van de basiliek *Notre Dame d' Afrique* en der kathedraal in de volgende orde een *suisse*, 2 acolyten met kruis in 't midden, 40 meisjes met Zusters van Barmhartigheid, 40 jongens met Broeders van het Zangkoor, Witte Zusters, religieuzen van St. Joseph, Petites Sœurs des Pauvres, Trinitaires, Bon-Secours, St. Vincent, Doctrine Chrétienne.
Dan onze école apostolique de St. Eugène, musique militaire des Zouaves, Koorknapen, novices de Maison Carrée, Séminariste de Kouba Prêtres, Pères-Blancs, Haut Clergé, het lijk in een prachtig versierden wagen, door zes witte paarden, in rouwharnas, getrokken. Daarna familie, gouverneur met bovengenoemde hooggeplaatste personen.
Achter de twee rijen soldaten eene opgepakte menigte, overal in eerbiedige stilte en aandacht. De vlaggen halfstok, muziek en zang wisselden af. De stoet daalde langzaam, statig en in de beste orde naar zee af, om zich te begeven naar de *Amirante*.
De bemanning van den kruiser *Cosmos* had twee stoombootjes en verscheiden grootere en kleinere sloepen opgesierd, om het stoffelijk overschot naar het schip over te brengen. Alle oorlogsschepen, passagiersbooten en koopvaardijschepen vlagden.
Voordat het lijk in de sloep afdaalde, sprak de gouverneur een woord van dank, lof en afscheid aan den grooten Franschman.
De bisschoppen daalden af in een sloep, getrokken door een sleepbootje. Volgt in een andere sloep, door de marine geroeid, de geestelijkheid; daarna de prachtige groote sloep met het lijk van den kardinaal en door een sleepbootje getrokken. Vervolgens in verschillende marinesloepen de admiraal, de gouverneur en veel hooggeplaatste civiele en militaire personen. En onder het gebulder der kanonnen vaart die plechtige stoet naar den kruiser af.
Nooit zag men een plechtiger, meer indrukwekkend schouwspel. Honderdduizenden menschen waren — op land op balkons, daken, terreinen en moskeeën — op zee in grootere en kleine bootjes aanwezig.
Wel mag ik dus zeggen: een zegetocht meer dan koninklijk. Inderdaad, zijn graf moet heerlijk zijn.
Eén uur na het inschepen voer de boot af, onder begeleiding van een nieuw salvo der kanonnen. Vier bisschoppen begeleidden het lijk naar Carthago, waar Donderdag de begrafenis zal plaats hebben, nadat eerst nog te Tunis een plechtige uitvaart zal gehouden zijn.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

De Nederl. schoener "Gouverneur van den Brandhof" zal op Donderdag den 19 dezer naar de eilanden St. Martin N. G., St. Eustatius en Saba vertrekken.
De mails zullen op den vertrekdag om 2 uur gesloten worden.

Aan de administratie van de *Curaçaosche Courant* betuigen wij onzen dank voor de toezending van den *Almanak* voor het jaar 1893.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:
Delfina van der Dijs de Fabrigues, Johannes W. A. Faulborn, Juan B. C. Guerra, 2, Mariano Guerra, Antonio v. d. Grijp, Rosalia Henriquez Leah J. Henriquez, Hendrik Henriques, Teodocio H. Sanchez, Rebecca L. de Senior, Constancia Alvarez, Antonio Aranguren, Graciela Curiel, Maria Delgado Margarita Dovale é hojo, Lmeterio Gomez Delgado, Frederik Everts, Eliza Römer, Luis Osorio Negron, Grl. Pedro Manceta, J. Montanus, J. Meyerston y familia, Eleodia P. de Kock, Matilda Henriquez, Maria de Harsste, J. Delvalle, Francisco Marconier, Carlos B. Mas, Martieses Bito, B. D. Jesurun.

BUITENLAND.

Rome.—De brieven behelzende de aankondiging van hunne benoeming tot Kardinaal, zijn aan de betrokken personen gezonden. Zij werden gezonden aan: mgr. Vaughan en mgr. Walsch, Engeland; mgr. Thomas en Meignan, Frankrijk; mgr. Krementz en Kopp, Duitschland; aan een spaansch Aartsbisschop; aan mgr. Vaszari, Primaat van Hongarije; aan de Nuntiussen te Madrid en Weenen, en aan mgr. Persico, Capucijn, secretaris der Propaganda. Tevens blijkt, dat Z. H. meer vreemden Italiaansche Kardinalen benoemd heeft. Van de elf Kardinalen, die in het aanstaande consistorie zullen benoemd worden, zijn er acht die geen Italianen zijn, hetgeen zal teweeg brengen, dat het aantal vreemde Kardinalen 29 en dat der Italiaansche 32 zal bedragen. Deze verhouding is sinds ongeveer drie eeuwen zeer zelden voorgekomen.
— Het Vaticaan heeft 40,000 zilveren medailles laten slaan, die Z. H. de Paus zal uitdeelen ter herinnering aan het bisschoppelijk jubilé.

Frankrijk.—Het ministerie Ribot is met zijne "verklaring" voor de kamers verschenen. De regeering zal de buiten-en binnenlandsche staatkunde blijven volgen, welke zij weet, dat de kamer goedkeurt. De regeering zal parlement en justitie helpen, licht te verspreiden over de Panama-zaak, de bevoegdheden zorgvuldig gescheiden houdend. Aan de kamer wordt hulde gebracht, wegens wat zij voor de Republiek gedaan heeft, en zij wordt uitgenoodigd, met de regeering dit werk voort te zetten; niet al te gewillig aan allerlei beweeringen het oor te leenen, en de regeering de noodige middelen te bewilligen.
In den senaat richtte Lacombe eene interpellatie tot de regeering, met betrekking tot de Panama-enquête. Hij keurde het af, dat de minister Bourgeois de stukken niet nagezien had, vóórdat hij beloofde ze aan de commissie mede te deelen. Ribot zeide, dat de republiek door het gebeurde geen schade kon lijden.
— Het is gebleken, dat onder de personen bij wie Reinach den dag vóór zijn dood raad of hulp heeft gezocht, ook de minister van financiën, Rouvier, is geweest, en dat was voldoende, om hem verdacht te maken. Rouvier zeide in de kamer, dat hij met Reinach geen andere relatiën gehad heeft, dan ieder minister van financiën met de bankierswereld heeft. Hij heeft daarop zijne portefeuille nedergelegd, om zich vrij te kunnen verdedigen. In zijne plaats is Tirard benoemd, die op het oogenblik Frankrijk op de Muntconferentie te Brussel vertegenwoordigt. *Figaro, Soleil, Gaulois*, enz. beschouwen het aftreden van Rouvier als het begin van eene crisis, die de ergste gevolgen zou kunnen hebben, tot het ontslag van president Carnot toe.
— Bijna al de rechters en procureurs der rechtbank te Parijs, hebben sedert eenige weken dreigbrieven ontvangen. Deze dreigbrieven zijn niet door de post bezorgd, maar door onbekenden aan de concierge's afgegeven. Er zijn dus weêr nieuwe anarchistische aanslagen in het verschiet. Heel gerust zullen de heeren zich wel niet te slapen leggen, ondanks de waakzaamheid der politie; want gelijk men ziet, laten de heeren socialisten en anarchisten het bij bedreigingen niet. Het zijn meest allen mannen van de daad. Zij geven niets om een eindje leven, als er niet te genieten valt. Liever dood dan niet in wellust baden, is hunne leus. Wie hun die mag geleerd hebben? En wie houdt er zulk eene leus op na? Voorzeker niet het domme (?) en achterlijke volk, dat den rozenkrans bidt, ter kerk en ter bedevaart gaat en nog aan eene eeuwigheid gelooft.
—Een drietal jaren geleden werd de Ew. hr. Dumoulin, priester van het aartsbisdom Aix, gearresteerd, naar de gevangenis gevoerd en voor het hof van assises gebracht. Men beschuldigde hem eene dame vermoord en bestolen te hebben. De schijn was tegen hem; overigens de beklaagde verdedigde zich niet, en zijne zwijgende, berustende houding stemde de magistraten en jury-leden niet gunstig voor hem. De vermoedens waren verpletterend, en de schuld scheen voldoende vastgesteld. Beschuldigde werd dan ook schuldig verklaard en tot levenslange deportatie veroordeeld. Naar Nieuw-Caledonië overgebracht, heeft hij daar 3 jaren onder galeiboeven doorgebracht. Nu ongeveer 6 maanden geleden liet de koster van den Ew. hr. Dumoulin, op het punt van te sterven en verteerd door gewetenswroeging, een biechtvader roepen, en verklaarde, in het bijzijn van getuigen, dat hij den moord en den diefstal, waarvoor de Ew. hr. Dumoulin veroordeeld werd, bedreven had. Bovendien bekende hij, dat hij den dag zelven, waarop het lijk werd gevonden, zijne schuld in de Biecht aan den Ew. hr. Dumoulin beleden had. Deze kende dus reeds vóór zijde arrestatie den dader; maar noch in den loop der instructie, noch voor de jury, noch te midden zijner lichaamlijke en zedelijke kwellingen, noch onder de galeiboeven liet de onschuldig veroordeelde een enkel woord ontsnappen, dat de justitie op het spoor van den waren schuldige had kunnen brengen. 't Was een biecht-geheim, en hij heeft het niet verraden. Na de bekentenis van den koster werd de onschuld van den Priester rechtskundig erkend en uitgesproken. In vrijheid gesteld en gezuiverd van elke schuld in aller oogen, keerde hij naar Frankrijk terug. Onlangs nam hij weder bezit van zijn ambt onder zijne vroegere parochianen. Onnoodig te zeggen, met hoeveel oprechte vreugde hij ontvangen werd. Teekenend mag het heeten voor de eerlijkheid (?) der anticlericale bladen, dat zij, in der tijd in den breede en met leedvermaak hebbende besproken het proces, dat tot de veroordeeling van een onschuldige leidde, tot nu toe nog met geen enkel woord repten van zijn eerherstel.

Duitschland. — De Rijksdagzitting van dinsdag 13 Dec. is gewijd geweest aan de behandeling der interpellatie over de houding der Duitsche gedelegeerden ter Muntconferentie te Brussel. Wat Von Caprivi zaaklijks antwoordde komt hierop neder dat de Duitsche gedelegeerden ter conferentie te Brussel, instructie hebben, te verklaren, dat Duitschland tevreden is met zijn bestaand stelsel, en dus geen reden heeft om te veranderen. Derhalve mogen ze niet hunne stem geven aan voorstellen, die Duitschland's vrijheid zouden kunnen beperken. Namens de nationaal-liberalen verklaarde Buesing en namens de sociaal-democraten Bebel zich voor den gouden standaard. Ballestrem deelde mede, dat het centrum niet voor het bi-metallisme partij kiest, en Freege verzekerde, dat de conservatieven hunne stem niet van het muntvraagstuk laten afhangen. Liebermann, een anti-semiet, zeide van plan te zijn, een voorstel te doen tot intrekking van de emancipatie der joden, zoodra men de daartoe noodige ondersteuning vindt.
— Keizer Wilhelm houdt zich ook met scheepsbouw bezig, ofschoon niet op de manier van czaar Peter den Grooten. Er is nu een model van een oorlogsschip gebouwd naar teekeningen, die de Keizer verleden jaar heeft gemaakt. Eene van de nieuwigheden in de inrichting bestaat daarin, dat, ter bevordering der gezondheid van officieren en bemanning, al de woon-en slaapvertrekken boven dek zijn; maar tevens zóó gebouwd, dat zij, ingeval van een gevecht, binnen zeer korten tijd weg geruimd kunnen worden.
— Het proces tegen Ahlwardt, die de firma Löve & Co. beschuldigd had van knoeierijen en bedrog op groote schaal, in zake de levering van wapens voor het leger, is in de eerste instantie geëindigd. De beschuldiger werd in het ongelijk gesteld en tot vijf maanden gevangenisstraf veroordeeld. De door hem overgelegde stukken, enz. zijn gepubliceerd, en daaruit blijkt, dat van 939 geweren, door Löwe's fabriek geleverd, 520 na de oefeningen van de landweer te Wezel, herstelling noodig hadden. De militaire autoriteiten verklaren echter, dat zoo iets zeer gewoon is. Zelfs de *Frankfurter Zeitung*, een liberaal blad, dat zeker niet van anti-semitisme zal verdacht worden, verwijt den voorzitter, Brausewetter, partijdigheid, en wenscht tusschenkomst van den minister van Justitie, opdat beschuldigden niet reeds van den aanvang hunner procedure af als veroordeelen worden behandeld.
De vraag is, of Ahlwardt in staat zal worden gesteld, zijn mandaat in den rijksdag te komen vervullen. Voorloopig zal hij nog tot Februari in de gevangenis moeten verblijven, wegens eene vroegere veroordeeling. Deze straf kan niet wegens zijne verkiezing tot lid van den rijksdag worden geschorst, daar de wetgever in dit geval niet heeft voorzien.
— Tegenover de bedenkingen, die, wegens de toenemende leger-uitgaven, tegen het ontwerp der legerwet worden ingebracht, stelt een als schrijver bekend officier, kolonel Von Lettow, de volgende vergelijking: tijdens Frederik den Groote kostte het leger in Pruisen ⅘n van alle staatsinkomsten; in 1830 ⅓e, thans niet meer dan ¼e. Frankrijk en Rusland daarentegen besteden voor het leger ⅓e hunner inkomsten.

Belgie.—Sedert den 22 November heeft te Brussel het Congres plaats, waarop de quæstie behandeld wordt: welke standaard zal in de verschillende Rijken van Europa en Amerika worden ingevoerd, de zilveren of de gouden, of beide? Dat is de quæstie, waarmede een 40tal geleerden zich het hoofd breken. Dat de Muntquæstie ten gevolge van dit congres een stap nader tot hare oplossing zal komen, geen der financie-lui, die het gelooft. De groote beursmannen hebben er belang bij, dat de zaak hangende blijft. Werd deze geregeld, dan zou het publiek daarbij voor ontzaglijke millioenen gebaat zijn, die nu in de handen blijven van de bankiers, wissel- en beursmannen.
—Mededeeling doende van Arendt's artikelen in *Deutsche Wochenblad* over een verbond tusschen Frankrijk en Duitschland, verzoekt de *Patriote*, koning Leopold tusschen beiden te komen, om eene overeenkomst en ontwapening van Europa te verkrijgen.
— Een groot rooversproces wordt behandeld voor het Gerechtshof van Limburg. Het betreft de rooverbende van Vanhoudt, die twee jaren lang de provinciën Antwerpen en Limburg onveilig maakte. De roovers pleegden in minstens vijftig dorpen diefstallen in huizen, in kerken, mishandelden de bewoners en ontzagen zich niet hunne wapenen te gebruiken, in geval van verzet.
Er zijn 26 beschuldigden, wien 73 diefstallen en nog eenige andere misdrijven ten laste zijn gelegd. De akte van beschuldiging, in het Fransch en het Vlaamsch gesteld, is in elke dier talen honderd bladzijden druks groot. De verhandelingen zullen naar men berekent, drie weken duren en de gezworenen, dié al dien tijd in het getouw zijn, zullen 1000 vragen moeten beantwoorden.
Alleen voor de beschuldiging zijn tweehonderd getuigen opgeroepen.
Vanhoudt, de hoofdman der bende, die zich wegens 38 misdrijven te verantwoorden heeft, is 41 jaren oud en tot dusver nog nooit gestraft. Hij moet door gebrek tot stelen gedreven zijn.

Spanje.—Het nieuwe ministerie met Sagasta tot premier, is er. In den senaat las Sagasta het besluit voor, krachtens welke de zitting van den Senaat verdaagd werd even als die der Kamer. De vergadering begroette deze mededeeling met het geroep: Leve de Koning! waarop

de republikeinen antwoordden met: leve de republiek! De hoogste ambtenaren van de departementen en alle prefecten hebben hun ontslag genomen. Sagasta wil eene bezuinigings-politiek invoeren, eene democratische staatkunde volgen, in het aanstaande jaar eene nieuwe staatsleening uitschrijven, en zich neutraal houden in de Europeesche politiek.

Hongarije.—Bij de algemeene beschouwing over de begrooting in de Hongaarsche Kamer, verzette de minister van financiën zich tegen de vermeerdering van de militaire uitgaven, doch niet tegen uitgaven tot nuttige doeleinden. Door de andere Staten, vond hij, werd er in deze wel wat al te zeer op ingehakt. De toestand der openbare schuld is gunstig. In de laatste vijf jaren is 3,750,000 fl. geämortiseerd.

— Te Koniggratz is oproer ontstaan in de gevangenis. De 200 gedetineerden hebben letterlijk alles aan stuk geslagen en, waar zich stroo bevond, dat in brand gestoken. De gendarmerie en de te hulp geroepen brandweer hadden meer dan een uur werk, om brand en oproer te beteugelen. De leiders werden terstond weder vastgezet.

Rusland.—General Draszyowski, oud-president van het militaire gerechtshof te Toschkend, welke als zoodanig vele nihilisten veroordeelde, is door aanhangers dezer partij vermoord.

— Hier te lande komen nog 3000 à 4000 cholera gevallen per week voor. Het ergst woedt de ziekte in Podolië. Voorts is de epidemie, die onlangs in de Kaspische Zee en te Batum uitbrak, erger dan verleden zomer. In geheel Zuid-Rusland heerscht hongersnood, nog verergerd door de runderpest, door welke daar de cholera gevolgd is.

Amerika.— Aan de Carnegiefabriek te Homestead, hebben verscheidene arrestatiën plaats gehad, wegens vermoeden van vergiftiging. Een kok, die tijdens de werkstaking voor de aan het werk gebleven arbeiders en de soldaten het eten kookte, heeft bekend, op aansporing van de leiders der werkstaking, vergift in de spijzen te hebben gedaan, zoodat ettelijke lieden stierven. Negen personen zijn gearresteerd en een groot aantal anderen onder politie-toezicht gesteld, o. a. een apotheker en een dokter. De lijken zullen opgegraven en geschouwd worden. Reeds twee maanden geleden hadden een paar plotseling sterfgevallen onder de soldaten de aandacht getrokken. 5000 dollars waren den kok, naar verzekerd wordt, door de hoofden der werkstakers toegezegd, en niet minder dan 40 menschen moeten van den duivelschen toeleg het slachtoffer zijn geworden, terwijl ruim 100 zwaar ziek liggen.

VERSCHEIDENHEDEN.

— In het Charité-hospitaal te Parijs neemt men proeven met het hypnotisme, en heeft men het zoover gebracht, verzekert een berichtgever van *Dalziel's* Agentschap, die ze bijwoonde, dat hij het gevoel eener vrouw kan doen overgaan in een glas water!! Het glas wordt dan weggebracht naar een plaats waar de gehypnotiseerde het niet zien kan en als men dan het water aanraakt maakt de vrouw op hetzelfde oogenblik eene beweging als van pijn. Drinkt men het water op, dan valt de vrouw flauw. Het behoudt deze gevoeligheid vrij lang. Dr. Luys bevestigt ook de ontdekking van kolonel Roche, van de Ecole polytechnique, die het negatief eener photographie van een „sujet" gevoelig maakte. Als men dan op het negatief met een speld b. v. een kras maakt in de hand, geeft het sujet een gil en ontstaat een krab op de hand zelf!

— De hertog van Morny, een amateur-photograaf, heeft aan het departement van Oorlog een uitvinding medegedeeld, waardoor het mogelijk is alle soorten papier, van welke dikte ook, voor het aanbrengen van photographiën te gebruiken. Per minuut kunnen 80 afdrukken gemaakt worden.

Het middel zou vooral zijn nut hebben om op persoonlijke toegangskaarten en dergelijke portretten aan te brengen. Generaal Saussier neemt proeven om deze uitvinding te gebruiken, ten einde de verlofpassen der soldaten van hun portret te voorzien.

Men heeft onlangs de paarden van een Finlandsch regiment dragonders met aluminium beslagen. Om de soliditeit van dit beslag met het gewone ijzeren beslag te vergelijken, koos men zeker aantal paarden, waarvan men één poot met aluminium, den anderen met een gewoon ijzer besloeg. Toen men na zes weken het beslag vernieuwde, bleek het dat het aluminiumbeslag zeer goed weerstand had geboden, het was niet geoxideerd. Hoewel aluminiumbeslag duurder is, dan het gewone ijzeren, is het 3 à 4 maal lichter. Het verschil in prijs wordt echter in zekeren zin opgewogen door de gemakkelijkheid, waarmede het buiten gebruik gestelde alumniumbeslag, door smelting en smeding weder bruikbaar gemaakt kan worden. Het smeden moet geschieden bij eene tamelijk lage temperatuur, die men tijdens de proefnemingen met aluminium-beslag heeft bepaald.

Hoeveel geld is er op de wereld is meent de heer Lech, directeur der munt van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika, te kunnen zeggen. Hij berekent, dat op de geheele wereld te zamen voorhanden is aan gemunt goud 3,956,935,000 dollars; aan gemunt zilver 3,944,700,000 en aan ongedekt papieren geld 2,281,793,000 dollars, totaal 9,883,428,000 dollars.

De bevolking der aarde op circa 1400 millioen gerekend, is dit bij gelijke deeling zoo ongeveer 7 dollars per hoofd.

De Koningin van Saksen houdt heel veel van kinderen — zooals vele vrouwen, die zelf de moedervreugd niet kennen. Onlangs wandelde zij in 't park te Dresden en zag een meisje met twee beelderige kindertjes. „Zeker tweelingen?" vroeg zij vriendelijk. „Als 't u Majesteit belieft," antwoordt het kindermeisje. „De papa zal wel dol met hen zijn," ging de Vorstin voort.—„De papa van dit jongetje houdt vreeselijk veel van hem; de vader van dit andere kindje is onlangs gestorven," zei 't meisje. „En ik dacht dat het tweelingen waren?" vraagt de Koningin verbaasd. — "Uwe Majesteit dacht het — en ik achtte het niet gepast de Koningin tegen te spreken"....

Een buitenman vervoegde zich in een der apotheken in Nederland. Hij was toch voor zaken in de stad, en kwam eens even aanloopen, om dat "kleerabeest" (colerabeest) ook ereis te zien. Door navraag bleek, dat men hem had verteld, dat bij bedoelden apotheker een cholera-bacil aan een ketting lag.

NOTICIANAN DI CABEL.

Paris, *6 Enero.*—Pronto nan lo arrestá hopi hende complicá den e escándalo di Panamá.

Nan ta doena nobo di morto dje novelista Mr. Albert Delpit.

15 persona a perecé na Rusia na consecuencia di un explosión den mina di carbón.

Mr. Dillon a pidi e comisión di negócionan irlandés di bolbé restablecé e arrandatarionan expulsá den nan posesión anterior.

Pronto nan ta spera na Lancashire, fiu di huelga dje obréronan di katoena.

Sto. Domingo, *4 i 5 p. m.*—General Heureaux a ser reelecto, pa Congreso, presidente di república dominicana.

Paris, *7 Enero.*—Como socialistanan mester hací un manifestación día 10 prox., Mr. Loubet a obtené consentimiento di ministerio pa empleá e medidanan koe él a decidí di toemá afin di mantené orden riba e día.

Telegrámanan di Cairo ta bisa koe dervíchenan a rechazá trópanan egipcia, koe a perde 33 homber i tabatin masjá hopi herido.

Nan ta señalá un tempestad di nieve na New-York.

Paris, *8 Enero.*—Na un grande reunión antisémitica na Paris, varios orador, entre nan marqués de Morès, a atacá judíonan violentamente.

Madrid.—Familia di Orleans i nan consejero a resolvé di tené un reunión pa decidí riba e plan koe e partido lo adoptá den e eleccionnan nobo na Francia.

Nan ta bisá koe Sagasta ta dispuesto na renová e tratado comercial koe Francia.

Londres.— Coronel Sir Westridgeway lo bai Marruecos pa trata di reanudá relacionnan di Inglaterra coe Sultán.

Liverpool.—Hopi fábrica di katoena a kima. 3 bombero a perecé.

Paris, *10 Enero.*—Mr. Franqueville, magistrado, a examiná declaracionnan di Mess: Baihaut, Fontanes, Cottu i Ch.: de Lesseps. Nan ta bisa koe Mess. Ch. de Lesseps i Fontanes a hací confesión completa.

Londres.—E conceho encargá di examiná pérdida dje barcoe "Howe", a absolvé e vice-almirante Fairfax.

Maján Mr. Gladstone lo presidí conceho di gabinete, na Londres.

Matrimonio di príncipe Fernando coe princesa di Edimburgo lo toemá lugar maján. Duque i duquesa di Connaught lo asisti na e ceremonia.

Paris, 10 *Enero.* — Mr. Ch. de Lesseps a entregá un cartera koe ta contené masja nota di compromiso pa algún funcionario público. Mr. Baihaut, antiguo ministro di Obras públicas, a ser arrestá.

Proceso di Mess. Ch. de Lesseps, Fontanes i Cottu a principiá.

Berlin. — Ayera tabatin un explosión di dinamita den distrito Gilsenkirchen, camina mineronan a le mán a poné trabao abao.

Londres. — Mr. Gladstone a ser calurosamente victoreá na su salida di Biarritz.

Emperador Wilhelm a yegá Sigmaringen i él a nombrá duque di Edimburgo, gran almirante di marina alemán.

Paris, 11 Enero.— Gabinete a pidi su dimisión na consecuencia di desunión koe a resultá riba encarcelamiento di Mr. Baihaut.

Mr. Ribot ta encargá pa formá gabinete. Ministerio nobo ta compuesto di: Ribot, ministro presidente i Rel. Interior; Develle, Rel. Exterior; Tirard, Hacienda; Bourgeois, Justicia; general Loisillon, Guerra; Burdeau, Marina i Colonia; Dupuy, Instrucción pública; Viger, Agricultura; Siegfried, Comercio; Viette, Obras públicas.

Londres. — Mr. Gladstone a ser mui aclamá na su yegada na Folkstone.

New-York.— Mr. James Blaine, antiguo ministro i gefe di partido republicano, ta gravementoe maloe.

Pointe à Pitre. — Vapor correo inglés *Esk* a sali ayera di St. Thomás, ma él mester a volvé regresá pa un defecto na su máquina.

Paris, 12 Enero. — Mr. Burdeau ta nengá di aceptá cartera di Marina. Nan a ofrecéle na almirante Gervais.

Telegrámanan di Dahomey ta anunciá koe gen. Dodds a caba di pacificá e tera aljí.

Mess. Eiffel i Fontanes a haci nan declaración ayera delanti un comisión di Corte di apelación.

Hamburgo. — Tabatin varios caso di cólera abordo dje vapor *Murtiano*, koe a bini di New Orleans.

Amsterdam.— Un caso di cólera aki.

ADVERTENTIËN

Tres mugeres afortunadas.

PRESENTAREMOS primero á la mayor edad. Se llama la Sra. Jessie Russell, y vive cerca de la ciudad de Nueva York en América. Nació en Londres en 1787 y por lo tanto tiene 105 años de edad. Recuerda muchos incidentes de su infancia y conserva todavía vestigios de pasada hermosura. Sus ojos son vivos y se animan cuando habla. Conserva por completo sus facultades mentales. Baja dos tramos de escaleras para cada comida, y vuelve á subirlas luego sin asistencia alguna. Hasta hace tres años ha asistido constantemente á la iglesia bautista de Greenwood. Su vista es excelente; lee los periódicos diariamente, y toma un gran interés en las noticias de Inglaterra. No ha tenido en su vida ninguna enfermedad seria, y su apetito y digestión son casi tan buenos como hace cincuenta años.

La segunda muger dice: "Desde que era niña he sufrido con enfermedades. Hace trece años me sobrecogió una impresión pesada lánguida y fatigosa. El blanco de mis ojos se tiñó de amarillo, mi cutis se volvió cetrino y mis manos y pies fríos y viciosos. Mi boca adquirió mal gusto, especialmente por las mañanas, y con frecuencia arrojaba un fluido amargo y espumoso. Sentía dolores en el pecho y costados, cardialgía y flatulencia.

"Por cuatro años sufrí así, y celebraré poder recomendar la medicina que finalmente me curó.

"(firmado)
(Mrs.) FRANCES EMILY SMITH.
"49a. Woodhouse Street, Leeds,
"Enero 25, 1892."

La tercera muger dice: "He estado delicada toda mi vida. Durante los últimos seis años me he sentido cansada lánguida y débil. Tenía un apetito pobre y mal gusto de boca, sintiendo un dolor después de cada bocado que comía.

"Sufría vahidos, sintiéndome con frecuencia próxima á caer. Sentía continuas náuseas, pero nunca podía arrojar nada á pesar de los esfuerzos que hacía. En mi costado derecho sentía un dolor sordo, y entre los hombros otro terrible. Nunca supe lo que era estar bien. Después de estar en pie por un largo rato me sobrevenía una gran hinchazón en las piernas. Ningún médico ó medicina me aliviaba: es decir hasta que tomé la que me devolvió la salud. Nunca me he sentido tan bien como me siento ahora,

"(firmado) (Mrs.) SARAH SHARMAN.
"Glinton cerca de Market Deeping,
"Febreo 19, 1892."

Por qué colocamos estas tres mugeres en un grupo, la venerable mugeamericana y las otras dos de Inglaterra? Ninguna relación existe entre ellas ni llegará á existir. Lo hacemos solamente para demostrar cuan dichosamente y por cuanto tiempo puede vivir una muger si llega á escapar la enfermedad que en todas partes amenaza á su sexo; así como para hacer ver que aquellos que han estado agoviados y atormentados con ella, pueden ser curados, y saborear una vez más las delicias de la salud.

La Sra. Smith termina su carta con estas palabras: "Después de tomar tres botellas del Jarabe Curativo de la Madre Seigel, todo dolor y achaques desaparecieron, y nunca más conocí la enfermedad que por tanto tiempo me había molestado, ó sea indigestión y dispepsia. Conozco otras personas que han sido benéficadas por este Jarabe. Todos los pacientes deberian usarlo."

La Sra. Sharman añade que después de haberse medicinado y medicinado y ensayado todo sin conseguir ningún resultado, el Sr. Webster un tendero de Glinton la preguntó por que no tomaba el Jarabe Curativo de la Madre Seigel. Siguió este consejo y su salud no tardó mucho en volver. "Nunca podré hablar demasiado bien del Jarabe de la Madre Seigel!" dice, á cuya opidión nos debemos adherir, pues un remedio que puede en pocas semanas poner término á un caso di indigestión y dispepsia crónica vale ciertamente un mundo ó dos.

Aquí tienen Uds. pues estas tres Sras. inglesas — una, tan afortunada que ha vivido más de un siglo sin enfermedad alguna; las (todavía más afortunadas) que han experimentado las amarguras del sufrimiento y los placeres del restablecimiento. Ay de mí! Ay de mí! Cuan difícil es poder decir quien es el que sale mejor parado en este raro mundo.

Al dirigirse el lector á los Señores A. J. White, 2

TYD-TAFEL.

DE STOOMSCHEPEN VAN "THE RED D LINE"

TUSSCHEN

NEW-YORK,

LA GUAYRA, PUERTO CABELLO, CURAÇAO, CORO EN MARACAIBO

1893.	Caracas.		Venezuel.		Philadelphia		Caracas.		Venezuela.		Philadelphia	
Vertrekt van NEW YORK....	Jan.	4	Jan.	14	Jan.	25	Feb.	3	Feb.	15	Feb.	25
Komt aan te CURAÇAO	„	10	„	20	..	31	„	9	„	21	Maart.	3
Vertrekt van „	„	11	„	21	Feb.	1	„	10	„	22	„	4
Komt aan te PTO. CABELLO	„	12	„	22	„	2	„	11	„	23	„	5
Vertrekt van „	„	12	„	23	„	2	„	11	„	23	„	6
Komt aan te LA GUAYRA..	„	13	„	24	„	3	„	12	„	24	„	7
Vertrekt van „ ..	„	17	„	27	„	6	„	17	„	28	„	9
Komt aan te PTO. CABELLO	„	18	„	28	„	7	„	18	Maart.	1	„	10
Vertrekt van „	„	18	„	28	„	7	„	18	„	1	„	10
Komt aan te CURAÇAO	„	19	„	29	„	8	„	19	„	2	„	11
Vertrekt van „	„	20	„	31	„	9	„	21	„	3	„	13
doet LA GUAYRA aan .... om passagiers en *Mails* aan wal te zetten en in te nemen.	„	21	Feb.	1	„	10	„	22	„	4	„	14
omt aan te NEW-YORK..	„	27	„	7	„	16	„	28	„	10	„	20

Stoomschip Maracaibo.

Vertrekt van CURAÇAO	Jan.	11	Jan.	21	Feb.	1	Feb.	10	Feb.	22
Komt aan te MARACAIBO		12		22		2		11		23
Vertrekt van "		17		28		7		18		28
Komt aan te CURAÇAO		18		29		8		19	Maart.	1

De Stoomschepen van deze lijn zijn expresselijk in Philadelphia voor deze vaart gebouwd en hebben zeer geriefelijke kajuiten voor passagiers.

RIVAS, FENSOHN & Cia.,
Agenten.

IMPRENTA DE LA LIBRERIA DE A. BETHENCOURT É HIJOS, CURAZAO.